

RÓNINOVA MILENKA

L
A
U
R
A

J
O
H

R
O
W
L
A
N
D
O
V
Á

Pokud vyšetřovatel Sano nerozluští záhadu čtyřiceti
sedmi samurajů, čeká ho trest horší nežli smrt

RÓNINOVA
MILENKA

RÓNINOVA MILENKA

Laura Joh Rowlandová

Přeložil Viktor Faktor

THE RÓNIN'S MISTRESS

Copyright © 2011 by Laura Joh Rowland

Translation © Viktor Faktor, 2012

Published by arrangement with St. Martin's Press, LLC.

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-363-6 (papírová kniha)

ISBN 978-80-7359-974-4 (e-pub)

ISBN 978-80-7359-949-2 (PDF pro čtečky)

ISBN 978-80-7359-932-4 (mobi)

ISBN 978-80-7359-914-0 (PDF)

Mému manželovi Martymu.
Po třiceti letech manželství
si zasloužíš další věnování.

保 Historická poznámka

Fascinuje mě skutečný příběh o sedmačtyřiceti róninech, který patří v Japonsku k nejslavnějším a nejoblíbenějším. Potíž s jeho pochopením spočívá ale v tom, že existuje v mnoha verzích, takže jen málo historických faktů je nesporných. Mnohé informace o pomstě oněch čtyřiceti sedmi róninů jsou založeny na spekulacích historiků v průběhu více než tří století. A mnohá ze smyšlených líčení pravdu zatemňují ještě víc. Podrobnosti, které jsou uváděny v knihách, divadelních hrách a filmech už byly opakovány tak často, že bývají vydávány za fakta, ačkoliv jimi nejsou. Podat celý příběh pravdivě je tedy nejspíš nemožné, a tudíž se o to ani nebudu pokoušet. Použiji to, co je známo, a přiznám, co je v tomto románu výtvozem mé imaginace.

V roce 1701 pán Asano z provincie Harima hostil vyslance z císařova dvora. Kira Jošinaka, mistr obřadů na edském hradě, měl povinnost naučit pána Asana nutné etiketě. Dne 21. dubna 1701 vytáhl pan Asano na Kiru meč se slovy, že má důvod k odplatě, napadl ho a zranil. Jediným svědkem útoku byl Kadžikawa Josobej, jeden ze správců hradu. Vytasit meč uvnitř edského hradu byl hrdelní zločin, a pán Asano tak byl ještě téhož dne

EDO

Řeka Kanda

Silnice Nakasendō

UENO

Silnice Ōsū

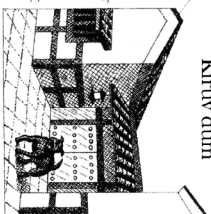
JOŠIWARA

ASAKUSA

HONDŽÓ

Kiruv dům

FUKACAWA

Řeka Sumida

Most
Rjōgōgoku

NIHONBAŠI

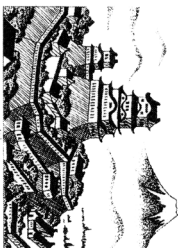
Silnicovský
most

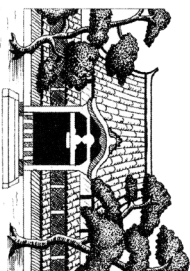
Edský hrad

KODŽIMAČI

Silnice Kešū

Svatyně Sengaku

ŠIBA

Silnice Tokaidō

EDSKÝ ZÁLIV

RÓNINOVA MILENKA

přinucen spáchat rituální sebevraždu, *seppuku*. Z jeho dvořanů se stali róninové, samurajové bez pána. Asanův dvůr byl rozpuštěn. Kira tvrdil, že ho Asano zcela bezdůvodně napadl. Nebyl tedy za svoji účast na incidentu potrestán a vláda rozhodla, že proti němu nesmí být nic podniknuto. Dne 1. února 1703 se sedmačtyřicet róninů po tajných poradách rozhodlo, že se Kirovi, kterého vinili ze smrti pána Asana, pomstí. Napadli Kirův dům, přemohli strážné, usekli Kirovi hlavu a odnesli ji do svatyně Sengaku, kde ji položili na hrob pána Asana. Pak čekali, co se s nimi stane. Vypukly veliké spory: Co udělat se sedmačtyřiceti róniny, kteří splnili svoji povinnost k pánovi a pomstili jeho smrt, ale současně porušili zákon? Ustavili proto Nejvyšší soud, aby o celé záležitosti rozhodl.

A to je kostra celého příběhu. Matoucí otázky však zůstávají. Kniha *Róninova milenka* nabízí moje odpovědi. V prezentaci mé verze událostí, které vedly k pomstě a k tomu, co se stalo potom, jsem se řídila skutečnou časovou linií a jednající postavy založila na skutečných historických osobnostech. Ojši byl hlavním dvořanem pána Asana a vůdcem sedmačtyřiceti róninů. Měl manželku, milenku a syna jménem Čikara, který byl jedním z oněch čtyřiceti sedmi mstítelů. Manželka pána Asana se po smrti svého chotě odebrala do kláštera. Šógun a komoří Janagisawa jsou založeni na skutečných osobách. (Z příběhu o sedmačtyřiceti róninech jsem vypustila některé historické postavy, aby kniha nebyla příliš dlouhá a těžkopádná. Změnila jsem rovněž menší detaily). Jedním z členů Nejvyššího soudu sice skutečně byl policejní soudce, ale nikoli soudce Ueda, kterého jsem si vymyslela. Mým výtvozem jsou rovněž vlastnosti, činy a slova připisované „skutečným“ postavám. Všechny ostatní postavy, včetně Sana, Reiko, Hiraty a jejich rodin jsou dílem mé imaginace.

Přestože se domnívám, že ke Kirově napadení pánem Asanem a k pomstě sedmačtyřiceti róninů vedla nějaká temná, špinavá tajemství, pro scénář, který předkládám, neexistuje žádný historický důkaz, a není samozřejmě ani dokázáno, že proces skončil tak, jak jsem jej ukončila já. (Nikdo neví, co přesně se dělo

Laura Joh Rowlandová

mezi zatčením sedmačtyřiceti róninů a rozsudkem Nejvyššího soudu, a tudíž není známo, co bylo u soudu v den vynesení rozsudku řečeno.) Tato kniha je beletrie. Prosím proto čtenáře, aby nezapomínali na to, že k většině událostí v této knize – stejně jako u všech předchozích příběhů v téhle řadě – nikdy nedošlo.

EDO

OBDOBÍ GENROKU,
PATNÁCTÝ ROK
DVANÁCTÝ MĚSÍC

(Tokio, únor 1703)

保 Prolog

Z noční oblohy nad Edem se sypal sníh. Vítr vyl, trhal závoje sněhu a před domy se zavřenými okenicemi vršil závěje. Okolo lamp u bran na každé křižovatce se leskly poletující vločky. Čas se zastavil a město zamrzlo v zimním snu.

Opuštěnými ulicemi východně od řeky Sumidy pochodovala velká skupina samurajů, bylo jich rovných čtyřicet sedm. Odění byli v těžkých vatovaných pláštích a kalhotách, tváře jim skrývaly proutěné klobouky a šály. Boty křúpaly ve sněhu, když se nachýlení kupředu probíjeli proti větru. Každý z nich měl u pasu dva meče. Někteří nesli přes ramena luky s toulci plnými šípů, jiní rukama v rukavicích svírali kopí. Muži na konci průvodu se skláněli pod tíhou žebříků, kotoučů lan a obrovských dřevěných palic. Nemluvíli.

Slov nebylo třeba. Plán byl dohodnutý a všichni mu rozuměli. Čas na pochybnosti, strach a váhání už pominul. Kráčeli v semknutých řadách. Do očí, z nichž vyzářovalo odhodlání, jim vítr vháněl sněhové vločky.

Zastavili se na silnici, u vysoké hliněné zdi chránící celý komplex, a hleděli na velkou budovu, kde na ně čekal jejich

osud. Byla dvoupatrová, obklopená kasárenskými stavbami a její zakřivené taškové střechy připomínaly zasněžená křídla. Všude vládly tma a ticho a spící obyvatelé domu neměli tušení o nebezpečí.

Vůdce sedmačtyřiceti samurajů byl štíhlý, hbitý muž s nelítostnými očima a šikmým obočím nad šálem, který mu halil dolní část obličeje. Pokývl na své druhy. Třidvacet mužů se odebralo za roh. Vůdce zůstal s ostatními. Když postupovali k venkovním vratům, ze zastřešeného vrcholu brány na ně z výšky skočil hlídací pes. Stačil však jen jednou vyštěknout a vzápětí mu dva samurajové svázali nohy a nasadili košík. Kňučel a bezmocně se svíjel. Další samurajové opřeli o zeď žebříky a všichni vylezli na zeď. Někteří se pak spustili po laněch dovnitř. Lukostřelci seskočili na střechy. Ostatní muže shromáždil jejich vůdce před branou. Čekali.

Tři hluboké, duté údery na válečný buben je ujistily, že jejich druhové už zaujali pozice za domem. Dva samurajové se chopili dřevěných palic a začali jimi mlátit do vrat. Prkna se tříštila.

V kasárnách u domu spali strážní. Údery je probudily. S křikem „Útočí na nás!“ vyskočili z lůžek

Popadli zbraně a bosí, jen napůl oblečení vyběhli ven do sněhové bouře. To už však útočníci s vytasenými meči a napřaženými kopími vnikli rozbitými vraty do nádvoří. Strážní se pokoušeli bránit, ale nepřátelé je sráželi k zemi. Meči jim podřezávali hrdla a párali břicha, kopí vráželi do obnažených hrudí. Sníh se barvil krví. Obránci, kteří přežili, se otočili a s voláním o pomoc se hnali zpátky k domu.

Z kasáren vybíhali další muži. Lučištníci na střechách je zasypávali šípy. Samurajové, kteří pronikli dovnitř zadní branou, běželi ke svým druhům. Obklíčení strážní se pokoušeli utéct. V bojové vřavě se neslo zvonění čepelí. Bojovníci naráželi na sebe, padali a vířili sníh. Brzy ležela na zemi většina obránců, mrtvých či aspoň zraněných.

Vůdce, následován několika ze svých sedmačtyřiceti mužů, se vrátil do domu. S meči v ruce proběhli chodbou, aniž by se je někdo pokusil zastavit. Vůdce strhl ze stěny zapálenou lu-

RÓNINOVA MILENKA

cernu, aby jim svítila na cestu temnými chodbami. Všude bylo ticho, dokud nepronikli do vnitřních částí domu, kde zaslechli pláč. Lampa ozářila místnost plnou žen a dětí, schoulených k sobě strachy.

„Kde je?“ vyštěkl rozkazovačným tónem vůdce.

Ženy si zakryly obličej a rozplakaly se ještě víc. Samurajové pokračovali v pátrání. Vpadli do ložnice, jejíž velikost a elegantní zařízení dávaly znát, že patří pánovi. Na podlaze byla rozložená tenká matrace s odhozenou pokrývkou.

„Ještě je teplá,“ oznámil vůdce.

Jeho pohled utkvěl na velké malbě visící na zdi. Strhl papír a ukázaly se dveře. Když je rozrazil, ze dvora zavanul dovnitř studený vítr se sněhem. Stopy bosých nohou vedly ke kůlně. Samurajové se k ní rozběhli a prudce otevřeli. Vůdce posvítil dovnitř lucernou.

Mezi palivovým dřívím a uhlím tam seděl starý muž. Kolena měl přitažená až k bradě a ruce složené na prsou. Byl jenom v nočním rouchu a čapce. Třásl se, cvakaly mu zuby a z úst vypouštěl obláčky páry. V obličejí byl sinálý a z očí mu čísel strach.

„Kdo jste?“ vykřikl jeden ze samurajů, ten nejmladší, robustní muž.

Stařec vytáhl ukrytou dýku. Mladík ho však chytl za zápěstí a vykroutil mu ji z ruky. Přemožený slabě, sklíčeně zaprotestoval. Vůdce mu strhl čepici a přidržel mu lampu u hlavy. Na vyholené samurajské korunce na temeni se zaleskla bílá jizva.

„Je to on,“ oznámil svým lidem. „Vyved'te ho ven.“

Samurajové hodili ječícího starého muže naznak do sněhu a přidrželi mu ruce i nohy. Vůdce se postavil nad něho, strhl si z obličejě šálu a zvedl lucernu tak, aby ho poražený viděl. Pod divokýma očima měl dlouhý nos se zvonovitými dírkami a tlusté, ale pevné rty. Nezralé mládí měl už za sebou a v jeho rysech se zračilo odhodlání.

„Víte, kdo jsme. A víte, proč jsme tady.“ Odříkával ta slova, jako by je měl nacvičená. „Teď zaplatíte za zlo, které jste spáchal.“

Starý muž se pokusil odvrátit hlavu, ale mladý samuraj mu ji sevřel v dlaních a držel. Stařec sténal, vyvaloval oči a hledal pomoc, jež nepřicházela. Pokoušel se vymanit ze sevření, ale marně. Vůdce vytasil meč, uchopil ho oběma rukama a zvedl nad hlavu. Rty starého muže se pohybovaly v tichém protestu či snad v modlitbě.

Čepel zasvištěla vzduchem a prot'ala mu hrdlo. Všichni samurajové odskočili, aby je daleko tryskající krev nepotřísnila. Údy umírajícího se mimoděk napjaly v křeči. V obličejí mu zamrzl prázdňý výraz, ústa se otevřela hrůzou. Mladík přiložil ke rtům píšťalku a zapískal. Ječivý, pronikavý zvuk hlásal do daleka, že viník je mrtev a sedmačtyřicet samurajů splnilo úkol.

Brzy s nimi však měl zúčtovat osud.

保

Do rána sněhová bouře ustala. S příchodem svítání nad kopci východně od Eda se obloha vyčistila do blankytu a město se ukázalo pod příkrovem čerstvého jiskřivého sněhu. Přes výšinu, na níž se rozkládal edský hrad, přelétali jeřábi. Vrstva sněhu na zdech a strážních věžích připomínala cukrovou polevu. V nejvnitřnějším okrsku hradu se tyčil palác. Z bílé omítky zdí nízkých, navzájem propojených budov vyčnívaly cypřišové trámy a vrcholy taškových střech korunovali zlatí draci. Balvany a keře v zahradě se proměnily v hladké bílé kopečky. Zamrzlé jezírko obklopovaly stromy, jejichž holé větve rozprostíraly černé krajkové pod vyjasňujícím se nebem. Sníh na trávnících a šterkových cestkách byl bez poskvrnky, nenarušený šlépějemi. Zahrada vypadala pustě, ale byl to jen klamný dojem.

Pod velkou borovicí se v úkrytu z hustých převislých větví krčili tři samurajové. Sano Ičiró, šógunův *sósakan-sama*, plným titulem nejctihodnější vyšetřovatel událostí, situací a lidí, se svými dvěma nejlepšími detektivy, Marumem a Fukidou. Přestože rozložili na zem přikrývku a měli na sobě klobouky, rukavice, vlnou obroubené boty a vrstvy tlustého prošívané-

ho oděvu, třásl se zimou. Strávili zde celou noc a jejich úkryt byl tak ledový, že mohli pozorovat vlastní dech. Sano krčil a natahoval ztuhlé prsty na rukou a nohou ve snaze vyhnout se omrzlinám a současně se svými muži vyhlížel mezi ježatými, pryskyřicí vonícími větvemi borovice na palác.

„Hezké, že ano?“ ozval se Fukida.

„Myslím, že posezení v horké lázni by bylo ještě mnohem hezčí.“ Velký svalnatý Marume, obvykle veselý, byl po nepohodlné noci zjevně rozladěn.

Sano se do rozhovoru nezapojil. Na to mu byla příliš velká zima a navíc byl po dlouhém, těžkém období, kterým procházel, skleslý. Přestože pro zvýšení morálky obvykle nasazoval optimistický výraz, v posledních měsících bylo pro něho stále těžší jej udržovat na tváři.

Ve sněhu zakřupaly kroky. Sano přiložil prst ke rtům a ukázal ven. V dohledu byl jakýsi muž. Přes ramena měl slaměný přehoz proti sněhu a na hlavě proutěný klobouk. Pokradmu se rozhlížel. Nikde nikoho neviděl. Strážným dal Sano na dnešní noc úmyslně volno.

„To je on,“ sykl Fukida. „Konečně.“

Jejich kořist, tak dlouho očekávaný člověk, se vydal k paláci, vyšel po schodišti na verandu a zastavil se u dveří. Zvedl přehoz, odhalil zavalité nohy, bederní roušku kolem pasu a objemnou zadnici. Podřekl k zemi a jal se konat velkou potřebu.

Takhle se v noci nebo časně ráno přikradl k paláci už několikrát a drze tu zanechal svoji páchnoucí navštívenku. Sano, Marume a Fukida vyskočili z úkrytu mezi větvemi a Marume vykřikl: „Ha! Máme tě!“

Přistížený – mladík s uhrovatým obličejem – se polekaně rozhlédl. Vyděšený pohledem na tři blížící se samuraje vyskočil, aby se dal do běhu, ale ve sněhu uklouzl a spadl do vlastního lejna. Marume s Fukidou ho polapili. Zmítal se v jejich sevření a pak se rozplakal.

„Jsi zatčen!“ prohlásil Fukida.

„Fuj, to je smrad!“ odfrkl znechuceně Marume.

„Jak se jmenuješ?“ otázal se přísně Sano.

RÓNINOVA MILENKA

„Hitoši,“ zamumlal mládenec mezi vzlyky.

„Kdo jsi?“ položil mu Sano další otázku.

„Jsem pomocný sluha na hradě.“ Tihle sluhové vykonávali ty nejpínavější práce: myli podlahy a čistili latríny.

„Proč konáš potřebu u paláce?“

„Můj nadřízený si na mě zasedl. Jednou mi poručil, abych... abych vylízal nočník, dočista.“ Hitoši byl zjevně ukřivděný a rozzlobený. „Chtěl jsem ho dostat do maléru.“

„To se ti tedy opravdu povedlo,“ utrousil Marume. „Až na to, že sám ses teď ocitl v mnohem větším maléru než on.“

Šógun, vojenský diktátor a vládce celého Japonska, který ve zdejším paláci žil, totiž muže, jemuž byli sloužící podřízeni, za to odpudivé znečištění skutečně přísně pokáral. Sanovi pak ovšem nařídil, aby osobně dopadl viníka.

To, co Hitoši prováděl, nebylo jen ohavné, ale vzhledem k tomu, kde to prováděl, to byl i vážný zločin.

„Tak jdeme!“ zavelel Fukida. S Marumem se Hitošiho chopili a vedli ho dolů po schodech.

Mladík se ale vzpíral. „Kam mě to vlečete?“

„K šógunovi,“ objasnil mu Sano.

Hitoši začal protestovat, prosit a plakat, ale nic mu to nepomohlo, Sanovi muži ho postrkovali kupředu. „Další dobře provedená práce,“ zabručel jeden z nich.

„To jistě,“ zamumlal Sano, ale ve vlastním hlase zaslechl hořkost. S vyšetřováním důležitých případů vražd, jimiž se zabýval dříve, se dopadení drzého smradlocha nedalo srovnat. Byl to hluboký pád z místa, které ještě nedávno zastával – z úřadu komořího Japonska, muže nejvyššího postavení hned po šógunovi. Ale Sano si nemohl stěžovat. Po katastrofě, k níž došlo před necelými dvěma roky, věděl, že by měl být vděčný za to, že mu hlava stále ještě sedí na krku.

„V tomhle životě musíte občas vzít zavděk tím, co můžete dostat,“ podotkl Marume, jako by mu četl myšlenky.

V audienční síni edského hradu seděl na stupínku šógun Tokugawa Cunajoši, zabalený až po bradu jemného aristokra-

tického obličej v pokrývkách. Pod válcovitou černou čepicí symbolizující jeho postavení měl ještě tlustý šál. Byl oklopen koši se žhavým dřevěným uhlím a třemi starými muži z rady starších, hlavního vládnoucího orgánu Japonska, kteří klečeli na vyšším ze dvou dalších stupňů pod šógunem. Posuvné dveře byly otevřené na verandu, kde stál Sano s Marumem a Fukidou. U jejich nohou klečel vzlykající Hitoši. Šógun totiž Sanovi zakázal přivést zapáchajícího vězně do síně. Sano i jeho muži proto museli také zůstat v zimě jako nějáci vyvrhelové, jimiž ostatně svým způsobem byli.

„To je tedy ten člověk, který znečišťoval můj hrad?“ Šógun se ani nenamáhal Sana pozdravit. S přimhouřenýma očima si prohlížel provinilce.

„Ano, Vaše Excelence.“ Sano věděl, že mu šógun za jeho práci nebo za čtrnáct let věrné služby nedluží žádné díky. Tak praví *bušidó*, cesta válečníka, samurajský kodex cti. Ale tohle ostentativní přehlížení ho přesto mrzelo. „Dopadli jsme ho při činu.“

Šógun se obrátil na Hitošiho: „Co k tomu chceš říct?“

„Že mě to mrzí!“ Hitoši byl šílený strachy. „Mějte, prosím, slitování!“

Šógun mávl rukou. „Tímto tě odsuzuji k trestu smrti.“ Hodnostáři z rady starších souhlasně přikývli. Pak šógun prohodil Sanovým směrem: „Odved'te ho, ať už ho nevidím.“

Marume s Fukidou zvedli Hitošiho s pláčem opuchlou tváří na nohy a vlekli ho pryč. Sano se mračil.

Šógun se konečně uvolil všimnout si jeho přítomnosti. „Něco není v pořádku?“

„Trest smrti se mi zdá příliš přísný,“ odpověděl Sano.

Přede dvěma roky by se šógun jeho kritiky zalekl, protože tehdy byl Sano jeho důvěryhodným rádcem. Začal by o moudrosti svého rozhodnutí pochybovat. Nyní však bázlivě, nicméně s hádavostí v hlase namítl: „Ten chlap mě urazil. Zaslouhuje si zemřít.“

„Jakýkoliv čin proti Jeho Excelenci se rovná velezradě,“ přisadil si jeden z členů rady, Kato Kinhide. Měl široký plochý ob-

RÓNINOVA MILENKA

ličej s převislou kůží, který připomínal masku s úzkými otvory pro oči a ústa. „A podle tokugawských zákonů se zrada trestá smrtí.“

Další muž rady jménem Ihara Eigoro namítl: „Nikoli však ve všech případech. Někteří viníci mohou být šťastnou výjimkou.“ Byl malý a přihrblý, což ho činilo podobným opici. Pohlédl přitom významně na Sana.

Sano se snažil zachovat klid při nárazce na incident, který přivodil jeho pád. Stál přede dvěma členy rady starších, kteří byli jeho politickými protivníky. „V případě, o kterém se zmíníte, nešlo o zradu,“ namítl zostra. Skutečně nikdy šóguna nezradil a strašný čin, z něhož byl křivě obviněn, nespáchal.

„Ano?“ protáhl nepříjemně Ihara. „Já jsem slyšel něco jiného.“

Poté promluvil třetí člen rady. „Pak jste poslouchal nesprávné lidi.“ Byl to Ogami Kaoru, Sanův jediný spojenec v radě. Byl tichý a hloubavý a navzdory bílým vlasům vypadal mladší než na svých osmdesát let.

Šógun se rozmrzele zamračil. „Vždycky tu vykládáte věci, které nedávají smysl.“ Nevynikal přílišnou inteligencí a zahalené nářázky, spodní proudy debat, nikdy nepochopil. Všechny rozhovory tak šly mimo něj. Ale v poslední době, jak si Sano všiml, šógun aspoň vnímal, že něco takového zaznívá, přestože skrytým ostnům nerozuměl. „Nelíbí se mi to. Povězte, jak to myslíte.“

„Rád vám vysvětlím, o čem to všichni hovoří, Vaše Excellence,“ ozval se přeochoťně komoří Janagisawa Jošijasu, který v doprovodu svého syna Joritoma právě vstoupil do dveří. Byli si podobní jako odraz v zrcadle, oba vysocí, svalnatí a štíhlí, s bystrými očima, lesklými černými vlasy a nápadnou mužnou krásou. Sano navenek zachoval klid a na jeho slova nereagoval, ale v nitru mu vřely hněv a nenávist.

S Janagisawou byli soky od chvíle, kdy Sano před čtrnácti lety vstoupil do šógunových služeb. Janagisawa byl tehdy komořím. Po jistých neblahých událostech byl ale poslán do exilu a úřad komořího místo něj obdržel Sano. Janagisawovi se však

podalil nejen útek, ale i zázračný návrat k moci. Šógun poté nařídil, že se dva nesmiřitelní nepřátelé, Sano s Janagisawou, musejí o druhé nejvyšší postavení v říši podělit, oba povedou vládu a oba budou mít postavení komořího. Sano to tenkrát přijal, ale Janagisawa to nedokázal. Geniálním, ohromujícím a krutým činem se postaral o Sanův pád.

„Dobré ráno, ctihodný komoří,“ pozdravil nyní Sano svého přemožitele. „Čemu vděčíme za tu čest a potěšení z vaší přítomnosti?“ Nemusel se však ptát. Až moc dobře to věděl. Janagisawa měl šestý smysl, který ho upozornil, kdykoliv byl Sano u šóguna. V takových případech se vždy objevil.

Janagisawa pozdrav ignoroval a jal se vysvětlovat šógunovi: „Zřejmě se tu hovoří o hanebném zločinu, který Sano-*san* spáchal přede dvěma lety, když vyšetřoval případ únosu a znásilnění pěti žen, z nichž jednou byla, jak jistě víte, i vaše choť. Nesmírně trpěla, jelikož Sano-*san* nedokázal případ vyřešit včas, a zabránit tak jejímu napadení.“

„A stále je z toho tak nemocná, že se bojí vycházet z ložnice,“ dodal Joritomo. Vždy stál neochvějně za otcem, jehož obdivoval.

Za jiných okolností by šógun na celou záležitost klidně svedl zapomenout. Pro jeho náladovou povahu byly dva roky příliš dlouhou dobou, než aby cítil zášť, a navíc mu jeho žena byla lhostejná. Jejich manželství bylo pouhou záležitostí politické užitečnosti a krom toho stejně dával přednost mužům. Ale Janagisawa s Joritomem mu to neustále připomínali. Vrhli na Sana zlostný pohled.

„Jak jste mi tak hroznou věc mohl udělat?“ vyjel na něho vyčítavě. Na manželčině utrpení mu nesešlo ani v nejmenším, všechno bral jen ve vztahu k vlastní osobě. „Po tom všem, co jsem pro vás udělal. Beze mě byste byl, ah,“ vyhekl, jak měl mezi řečí ve zvyku, „nikdo.“

Narážel na to, že Sano býval kdysi róninem, samurajem bez pána, dokud nezačal pracovat pro tokugawský režim v policejním oddělení. A už při svém prvním případě vraždy upoutal šógunovu pozornost. Dokonce natolik, že pro něj šógun vy-

myslel nový úřad a titul: nejctihodnější vyšetřovatel událostí, situací a lidí. Od té doby nepřestával obviňovat Sana z nevděčnosti, přičemž fakt, že Sano si svůj dobrý osud zasloužil, protože za něj často platil vlastní krví, nadobro přehlížel.

Navztekaný Sano se rozhodl, že se bude bránit. „S veškerou úctou k vám, Excellence, musím říci, že újma, jež se udála vaší choti, nebyla součástí oné série zločinů. Její únos a znásilnění zorganizoval komoří Janagisawa.“

„Nesmysl,“ zavrčel posměšně Kato.

Ihara se k němu připojil, protože oba byli Janagisawovými kumpány. „To nemůžete nijak dokázat.“

To byla smutná pravda. Sano se sice pokoušel sehnat proti Janagisawovi důkazy, ale neuspěl, protože komoří za sebou všechny stopy důkladně zametl.

„Křivé obvinění, jež tady Sano-*san* vznesl, je ubohým pokusem svalit vinu na někoho jiného, Vaše Excellence,“ prohlásil neprodleně Janagisawa. „Je to jeho slovo proti mému. A vy jste se již rozhodl komu věřit.“

Vystoupil na stupínek a poklekl na čestné místo po šógunově pravici. Svému sokovi věnoval samolibý pohled a užíval si svého privilegovaného postavení a Sanovy potupy venku v chladu. Joritomo rovněž klečel v šógunově blízkosti, po jeho levém boku. A také on zlomyslně hleděl na Sana.

Sano pocítil v páteři podivné zachvění. Komoří a jeho syn si byli rok od roku podobnější, a přitom se zdálo, že se Janagisawa vůbec nemění. Kromě vzhledu toho ale měli společného ještě víc.

Janagisawa byl v mládí jen synem vazala jednoho z menších pánů. Pak okouznil šóguna svojí krásou, šarmem a milostnými dovednostmi. Šógun si ho tedy vzal nejen do lože, ale začal spoléhat i na jeho rady a brzy mu předal správu celé země.

Svého syna Joritoma zplodil Janagisawa během milostné aféry s jednou dvorní dámou, vzdálenou šógunovou sestřenicí. A když Joritomo dospěl, i on okouznil šóguna překrásnou tvář, přitažlivostí a milostným uměním. Nyní zaujímal bývalé otcovo místo oblíbeného šógunova milence. Pouto mezi Janagisawou,

Joritomem a šógunem bylo tak silné, že ho nikdo nedokázal přetnout.

Sano pomyslel na vlastního, nyní jedenáctiletého syna Masahira. Z něj takového politického pěšáka nikdy neudělá. Na to ho má příliš rád.

„Máte pravdu,“ přisvědčil nyní Joritomo Iharovi. „Sano-*san* nic dobrého pro tokugawský klan neudělal a má štěstí, že je dosud naživu.“ Nenáviděl Sana stejně jako jeho otec. V době, kdy byl Janagisawa v exilu, směl Joritomo zůstat v Edu u šóguna. Sano se tenkrát s mladíkem spřátelil a bránil jej proti otcovým nepřátelům. Potom se však Janagisawa tajně vrátil a Joritomo mu začal s návratem do politiky a na bývalé výsluní pomáhat. Janagisawa útočil na Sana tajně, za scénou, dokud ho Sano nevyhlákal z úkrytu. Jako návnadu tehdy použil Joritoma, v kruté lsti, kterou mu ovšem mladý muž nikdy nezapomněl, přestože se mu za to Sano upřímně omluvil. Nic nepomohlo a Joritomo se mu nyní mstil a toužil po odplatě. Stal se z něho Sanův nenávislný nepřítel.

„Ano, jistě, měl jsem vás, ah, odsoudit k smrti za to, jak jste mi ublížil, Sano-*sane*.“ Šógun najednou vypadal zmateně. „Proč jsem to vlastně neudělal?“

Všichni promluvili najednou. „Protože jste v srdci věděl, že jsem nevinen,“ přispěchal s vysvětlením Sano. „Protože jste příliš laskav, Vaše Excellence,“ mínil Janagisawa. „Protože Sano-*san* vámi manipuluje!“ přišel s obviněním Joritomo. „Protože potřebujete jeho služby,“ vyjádřil svůj názor Ogami.

Na všech vysvětleních, proč byl Sano jen degradován na své původní postavení, místo aby byl donucen spáchat rituální sebevraždu, což byla samurajská alternativa popravy, bylo trochu pravdy. Šóguna však Janagisawa s Joritomem kupodivu nepřesvědčili tak docela a zřejmě choval jisté podezření, že Sana obviňují falešně. Pod jeho sobectvím se přece jen skrývala i špetka soucitu. Sanovi se tehdy obratnou obhajobou podařilo šóguna od vynesení rozsudku smrti odvrátit. Navíc jej šógun často potřeboval, aby dostal zemi z různých potíží.

Sano měl rovněž přátele mezi vlivnými tokugawskými

RÓNINOVA MILENKA

úředníky a mocnými *daimjóy*, feudálními pány, kteří vládli provinciím. Ti vyvíjeli na šóguna nátlak, aby nechal Sana naživu. A Janagisawa měl mnoho nepřátel, kteří Sana podporovali v naději, že jeho postup k absolutní moci zarazí. Nikdo se však neodvážil vyslovit něco takového veřejně. Šógun tak o boji o vládu nad zemí neměl tušení. Janagisawa ani jeho soupeři si nepřáli, aby se o tom cokoliv dozvěděl. Zavládlo tedy spiklecké mlčení.

To však Janagisawovi s Joritomem nebránilo dělat možné i nemožné pro to, aby Sana před šógunem očernili.

„Přestože by si Sano-*san* zaslouhoval přísné potrestání,“ dal se slyšet Janagisawa, „je aspoň zpátky tam, kam patří.“

Sano zaťal zuby. Degradace byla ohromnou ztrátou tváře, drtivý úder zasazený jeho samurajské cti. Ačkoli věděl, že musí vytrvat kvůli své rodině, svým dvořanům a všem, jejichž osud závisí jenom na něm, ve svých nejtemnějších chvílích se nedokázal ubránit pomyslením, že smrt by byla lepší než toto neustálé ponižování.

„Úřad komořího byl pro Sano-*sana* nad jeho síly,“ přisadil si Joritomo. „Chytat nevychovence, kteří znečišťují palác, je pro něho vhodnější úkol.“

Ihara a Kato přikývli na souhlas, ale Ogami namítl: „Vzhledem tomu, jakou chvályhodnou práci Sano-*san* v minulosti při vedení vlády vykonal, je to směšné tvrzení.“ Vrhla na Janagisawu sarkastický pohled. „Lepší práci než někteří jiní lidé.“

Morálně zkažený Janagisawa totiž zpronevěroval peníze ze státní pokladny, podplácel úředníky i *daimjóy* a vyhrožoval jim tak dlouho, dokud mu neodpřísáhli věrnost, čímž si přisvojoval šógunovu moc. Poctivým státním úředníkům se nelíbilo, že se Janagisawa k řízení státních záležitostí vrátil. A ještě méně se jim zamlouvala skutečnost, že současný svár mezi Sanem a komořím není jen další epizodou v jejich dlouhodobých sporech. Janagisawa byl teď nebezpečnější než kdykoliv předtím. Dával najevo, že je v zájmu upevnění své moci hotov k prolévání krve. Bude-li vyprovokován, zahájí válku, kterou Japonsko nepřežije.